

Není tedy právně pochybeno, že soud nalézací v těchto odsouzeních neshledal zákonné překážky proti povolení podmíněného odsouzení, i bylo proto zmateční stížnost veřejného obžalobce jako bezdůvodnou zavrhnouti.

Čís. 1285.

K dokonání krádeže stačí, byla-li věc vzata z moci dosavadního majitele věci a ukryta na místě, o kterém vlastník věci nevěděl, třebaž držba pachatelova nebyla dosud zabezpečena.

(Rozh. ze dne 6. října 1923, Kr I 265/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 29. prosince 1921, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže dle §§ 171, 176 II. b) tr. zák.

Důvody:

Právní posouzení věci jest bezvadné. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaná teprve při domovní prohlídce, když pozorovala, že je prozrazena, vzala pokrývku z truhly a odevzdala ji poškozenému. K dokonání krádeže vyžaduje zákon v Šu 171 tr. zák. odejmutí věci z cizí držby, pod níž v trestně právním smyslu vyrozumívá se fakticky poměr, záležející v tom, že někdo má věc ve své moci, takže s ní může dle libosti nakládati a osoby třetí z toho vyloučiti. Předpokladem dokonané krádeže je proto, by věc z moci dosavadního majitele přešla v moc zlodějovu. To se stalo v tomto případě tím, že obžalovaná vzala pokrývku ve zlodějském úmyslu z dosavadního místa jejího uschování a ukryla ji na místě, o kterém vlastník věci nevěděl. Takto zjednala si moc nad pokrývkou, tedy možnost, s ní nakládati, kterážto možnost byla odňata dosavadnímu vlastníku následkem jejího odejmutí a neznalosti místa, kde byla nyní schována. Držba ukradené věci nebyla sice v době odhalení činu ještě zabezpečena. Avšak odnětí držby bylo ukrytím věci skutečněno a tím krádež dokonána. Dle zákona není zapotřebí, by zloděj odnesl věc z místnosti jejího majitele a zajistil si zcela moc nad věcí nabytou. Může tudíž zakládati dokonanou krádež i pouhé ukrytí věci na místě činu, jen když je tím majiteli věci odňata možnost, s ní vládnouti. Tomu tak bylo v tomto případě, kde obžalovaná schovala pokrývku na místě, jejímu zaměstnavateli neznámém, třeba se to stalo v jeho domě. Tytéž úvahy jsou směrodatnými i ohledině krádeže vajec, jež obžalovaná vzala na půdě a uschovala je dílem ve své posteli, dílem v ruční tašce, ukryté za truhlou, a nemůže býti řeči o pouhém beztrestném jednání přípravném.

Čís. 1286.

Zločin veřejného násilí dle Šu 98 písm. b) tr. zák.

Vyhrůžka jednáním, jež samo o sobě jest právně přípustno, stává se

bezprávnou a trestnou, jakmile jí bylo použito, by byl vynucen na ohroženém výkon, na nějž hrozící nemá právního nároku. Nevyžaduje se, by pohrůžka vzbudila v ohroženém skutečně důvodné obavy, nýbrž stačí, že byla k tomu způsobilou. Otázka způsobivosti této náleží k t. zv. otázkám smíšené povahy (*quaestiones mixtae*).

(Rozh. ze dne 6. října 1923, Kr I 608/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 3. března 1922, jímž byl obžalovaný dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro zločin §u 98 lit. b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Po skutkové stránce zjistil nalézací soud, že obžalovaný zaslal dne 16. října 1921 advokátům Dru Hugonu L-ovi a Dru Hugonu K-ovi dopis a dne 23. října 1921 učinil proti nim u presidia krajského soudu v M. oznámení. V dopisu vytýká obžalovaný oběma advokátům, že si podrželi peníze, které u nich obžalovaný složil na zaplacení úroků, a hrozí jim, že, nezaplatí-li do 8 dnů úroky u čes. spořitelny a spořitelny v P. a nezastaví-li vnucenou správu a vnucený prodej pro čes. spořitelnu a firmu K., učiní oznámení u advokátní komory a státního zastupitelství. Při tom se v dopisu poznamenává, že oba advokáti zajistě asi myslí, že se ohledně nich použije místo zákonů trestních nějakých čestných vyznamenání. Dne 23. října 1921 učinil pak obžalovaný u presidia krajského soudu proti oběma advokátům oznámení, jehož obsah je v rozsudku blíže uveden. Zjištěno je konečně, že obžalovaný jak dopis tak i ono oznámení psal. Nalézací soud sprostil obžalovaného z obžaloby pro zločin §u 98 b) tr. zák., jehož se podle obžaloby dopustil tím, že v říjnu 1921 hrozil písemně shora jmenovaným advokátům poškozením na svobodě, cti a vlastnictví v úmyslu, by na nich vymohl plnění, při čemž pohrůžka byla ve smyslu §u 98 b) tr. zák. kvalifikovanou. Nalézací soud odůvodňuje sprostňující výrok tím, že napadení advokáti, z nichž Dr. L. mezitím zemřel, vznesli ve svém trestním oznámení proti obžalovanému na okresní soud pouze soukromou obžalobu, že se tu jedná ve skutečnosti jen o utržení na cti, pokud se týče o křivé obvinění, nikoli však o pohrůžky ve smyslu §u 98 b) tr. zák. Hrozil prý obžalovaný jednak prostředkem, kterého by byl oprávněn použití, a ohrožení sami netvrdí, že by z pohrůžek obžalovaného měli nějaké důvodné obavy, jednak prý dlužno za to míti, že obžalovaný očekával, že oněmi dopisy dosáhne objasnění svých právních poměrů k oběma advokátům; konečně prý se ani netvrdí, že by býval chtěl použitím oněch hrozeb docílití nějakých výhod, na které by neměl oprávněného nároku. Proti tomuto náhledu brojí zmateční stížnost státního zastupitelství právem dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř. jako právně mylnému. Nesprávným je předně náhled soudu, že pohrůžka ve smyslu §u 98 b) tr. zák. je vyloučena,

používá-li se prostředku, jehož použití jest dovoleno. Nejedná se o to, nýbrž rozhodnou jest okolnost, zda obžalovaný na plnění (placení úroků a zastavení exekuce), proti které užil pohrůžky, měl právo či nikoli. Stával se vyhrůžka jednáním, jež samo o sobě je právně přípustno, bezprávnou a trestnou, jakmile jí bylo použito, by byl vynucen na ohroženém výkon, na nějž hrozící nemá právního nároku. Proti údaji rozsudku, že nebylo ani tvrzeno, že obžalovaný činil nárok na nějaké právo jemu nepřináležející, poukazuje zmateční stížnost na to, že obžaloba to tvrdila a že při hlavním přelíčení byl zástupcem obžaloby vznesen návrh na opatření dotyčných exekučních a vyrovnávacích spisů, by se právě zjistilo, že obžalovaný oprávněného nároku na tvrzené plnění neměl. Tomuto návrhu nebylo vyhověno, ač měla jím býti prokázána okolnost, pro právní posouzení věci rozhodná, a uplatňuje stížnost pro zamítnutí tohoto návrhu právem důvod zmatečnosti čís. 4 Šu 281 tr. ř. pro zkrácení obžaloby v jejích právu stíhacím. Zákonu neodpovídá dále odůvodnění rozsudku, že ohrožení advokáti ani netvrdili, že by pohrůžky obžalovaného byly v nich vzbudily nějaké důvodné obavy. Nevyžaduje se dle zákona, aby pohrůžka vzbudila v ohroženém skutečně důvodné obavy, ale stačí, že byla k tomu *z p ů s o b i l á*. Při posouzení této způsobilosti dlužno použití objektivního měřítka; případná neohroženost napadeného nevyklučuje této způsobilosti. Naopak dlužno jen zkoumat, zda při nepředpojatém uvážení všech okolností bylo uskutečnění pohrůžky očekáváti a zda, bez ohledu na subjektivní pocit ohrožených, mohla pohrůžka — dle okolností — se zřetelem na důležitost zla, jímž hrozeno, vzbuditi v ohrožených důvodné obavy. Zmateční stížnost uplatňuje též případně, že otázka, zda je pohrůžka dle Šu 98 b) tr. zák. způsobilou, vzbuditi důvodné obavy, náleží k t. zv. otázkám smíšené povahy (*quaestiones mixtae*), jež zahrnují v sobě jak momenty právní, tak i skutkové. Stížnost vytýká proto důvodně, že v rozsudku nejsou zjištěny skutečnosti a uvedeny úvahy, z kterých rozsudek vycházel při řešení otázky ohledně nezpůsobilosti pohrůžky, vzbuditi důvodné obavy, takže rozsudek trpí neúplností, pokud se týče nedostatkem důvodů ve smyslu čís. 5 Šu 281 tr. ř. stížností též uplatňovanými.

Čís. 1287.

Ke skutkové podstatě zpronevěry nevyžaduje se úmyslu způsobiti škodu. Zpronevěry dopouští se, kdo prodá věc, koupenou na splátky s výhradou prodatelova vlastnictví, dříve nežli zaplatil kupní cenu. Záruka třetí osoby prodateli, že bude kupní cena zaplacená, nemá významu a to ani s hlediska Šu 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 6. října 1923, Kr II 537/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 19. června 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry, uvedeným v Šu 183 tr. zák.